

Petr Kadlec <petr.kadlec@gmail.com>

Konference CC

Bio OKO – 4. 11. 2008

LICENCE (NEJEN) NA WIKIPEDII

Obsah

1. Wikipedie a další projekty nadace Wikimedia
  - Wikimedia Commons
2. GNU FDL
  - Proč? Výhody, nevýhody
3. Další používané licence
4. Kompatibilita licencí a další mrzutosti
5. Změna licencování na Creative Commons

Wikipedie a další projekty

- Wikipedie
- Wikislovník , Wikicitáty, Wikisource, Wikiknihy, Wikizprávy, Wikiverzita
- Wikidruhy, Meta-Wiki (...)
- Wikimedia Commons

- Téměř 800 wiki v ±262 jazycích

Wikimedia Foundation

- Americká nadace (dle zákonů státu Florida), sídlí v San Franciscu
- Jedinými příjmy příspěvky, sponzorství, granty apod.
  - Výdaje 2007/2008: 3 540 724 USD
  - Rozpočet 2008/2009: 5 974 000 USD
- Občanské sdružení Wikimedia ČR
  - + dalších 15 „poboček“

Svobodný přístup ke znalostem

- Veškerý obsah pod svobodnými licencemi
- Software: GNU GPL
- Svobodné/otevřené formáty

- Svobodný *neznamená* nekomerční!
  - Seznam Encyklopedie
  - (my však žijeme jen z darů, bez reklamy)

GNU Free Documentation License

- Licence pro veškerý text na Wikipedii
  - Netýká se obrázků a Wikizpráv
- Podmínky
  - Uvedení původního autora (autorů)
  - Uvedení licence
  - Copyleft (odvozená díla musí zůstat GFDL)
- Wikipedie vznikla 2001
  - Software: GNU GPL
  - Nesoftware: GFDL

Problémy GNU FDL

- Svobodná licence pro *dokumentaci*
  - Skvělá pro knihy, horší pro krátké články.
  - Cože? *Wiki*?
- Složité vlastnosti
  - Neměnné části, texty desek, ...
  - Seznam pěti hlavních autorů na titulní straně
  - Změna názvu, uvedení provedených změn
  - Plný text licence

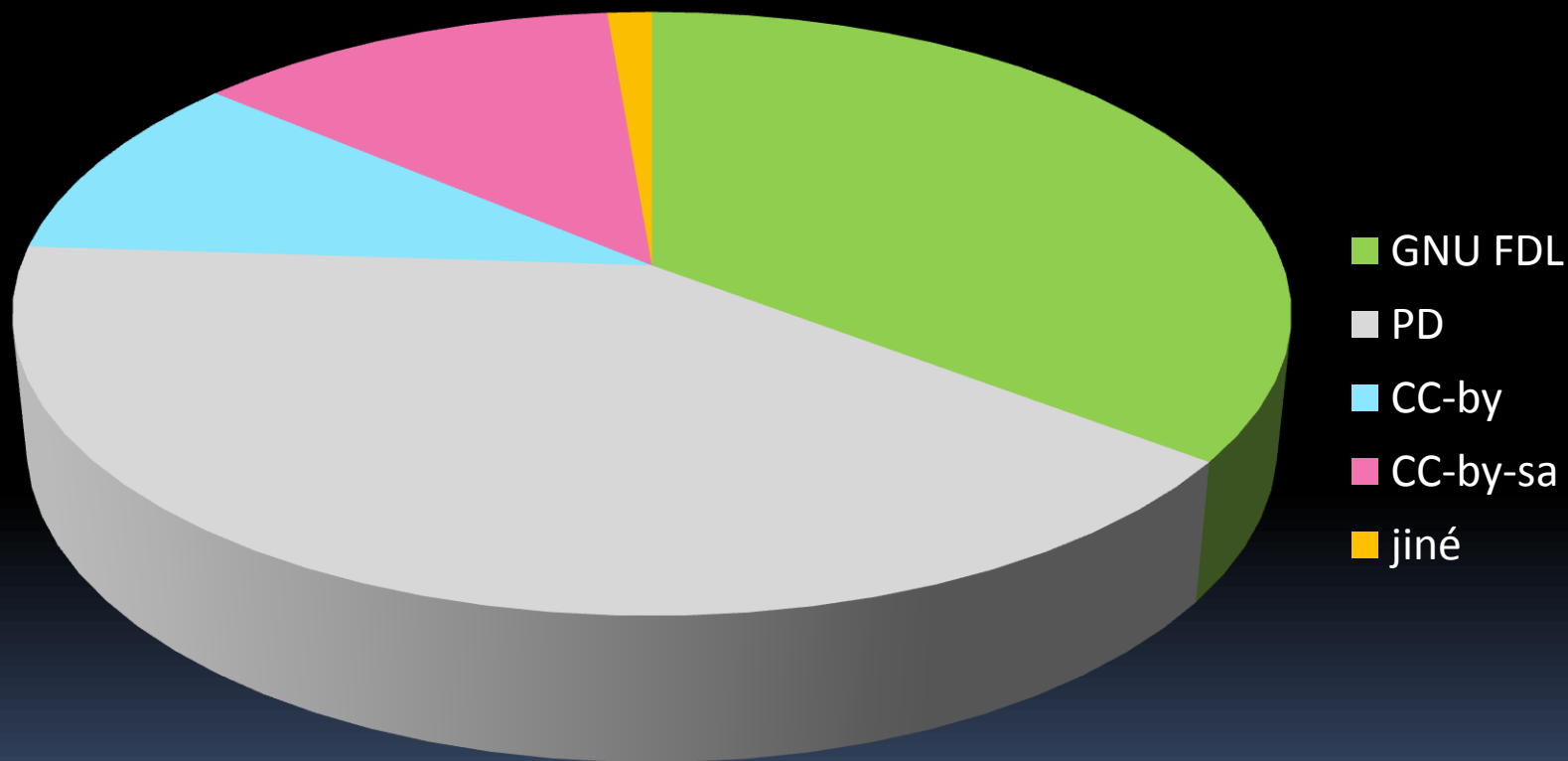
Wikimedia Commons

- Původně servisní projekt
  - Spuštěno v září 2004
- Dnes samostatná sbírka svobodně šiřitelných médií
  - Drtivá většina obrázky
  - Zvuky (výslovnost, hudba, ...)
  - Animace, videa
- Skoro 3,5 milionu souborů

Další používané licence pro obrázky

- Svobodné licence
  - Definice podle freedomdefined.org
- Creative Commons
  - CC-by (i Wikizprávy)
  - CC-by-sa
  - Žádné NC, žádné ND!
  - Verze a lokalizace velmi volně
- + volná díla (public domain)
- + nesvobodná díla (fair use)

Licence na Commons

Kompatibilita licencí

- Text pod GFDL + obrázek CC-by-sa = ?
  - Odvozené dílo → porušení copyleft klauzule?
  - Souborné dílo → všechno v pořádku?
- Silný versus slabý copyleft
- A co teprve *fair use*?

Mezinárodní aspekt licencí

- Různé právní systémy, různá zákonná omezení
  - AutZ § 46, odst. 2 – Nelze svolit k neznámému užití
  - „[...] Version 1.2 or any later version [...]“
  - Osobnostní práva
  - Ochrana databází (sui generis)
- Novela AutZ

Co raději něco jednoduššího?

- Nejjednodušší věc na světě: *attribution*
  - Kde?
    - „title page“
    - obrázek v článku
  - Jak?
    - „obrázek © Mgr. Popírám Holocaust“
    - písmo velikosti 2
  - Kdy?
    - „at least five principal authors“

Změna licence na Creative Commons

- GNU FDL $\approx$ CC-by-sa
- Rozdíl jen ve vydavateli a pár podstatných „drobnostech“
- 1. prosince 2007 Správní rada Nadace schválila *License Update resolution*:
  - GNU FDL by měla být upravena, aby bylo možno zmigrovat na CC-by-sa
  - Následně by se měla komunita dohodnout o provedení přechodu

Náčrt plánu přechodu

1. Vydání nové verze GNU FDL, která by umožnila přechod na CC-by-sa
  2. Využití klauzule „or any later version“
  3. Přechod na CC-by-sa
- Nemožné varianty:
    - Všichni přispěvatelé výslovně odsouhlasí přechod.
    - Staré články zůstanou GFDL, nové budou CC.

Přechod, část 1 – Nová verze GNU FDL

- FSF připravuje GFDL 2.0
- Také se připravuje GSFDL
  - Žádné neměnné sekce a texty desek
- Mezitím GFDL 1.3
  - Prakticky GFDL 1.2 + migrační klauzule
- **1.3 vydáno včera** (když jsem dopisoval tohle)

Přechod, část 2 – „or any later version“

- Jediný možný způsob změny licence
- Potřeba spolupráce s FSF
- Platnost ujednání „or any later version“?
- U nových wiki již ošetřeno explicitně

Přechod, část 3 – Migrace!

- Finální rozhodnutí bude na komunitě
  - *To neznamená* právo veta každému přispěvateli!
- Ne všichni souhlasí
  - Silný/slabý copyleft (??)
  - Důvěra ve FSF vs. CC (RMS vs. LL)

Migrace z pohledu GNU FDL 1.3

- Obsah wiki pod GFDL 1.3 lze přelicencovat pod CC-by-sa 3.0, pokud:
  1. Dílo je pod GNU FDL 1.3 (třeba protože je pod „1.2 nebo novější“).
  2. Dílo neobsahuje neměnné texty, ani texty desek.
  3. Vztahuje se pouze na wiki („MMC“).
  4. Migrovat lze jen ta díla, která byla do wiki vložena před 1. 11. 2008.
  5. Možnost migrace vyprší 1. 8. 2009.

Díky za pozornost!

- <http://wikimediafoundation.org/wiki/Sponzorství>
- <http://cz.wikimedia.org/>
- petr.kadlec@gmail.com
- <http://cs.wikipedia.org/wiki/User:Mormegil>